

Preiskalo se je pet goric (samo one, ki so bile naznanjene) in v vseh se je našla trtna uš. Te gorice merijo okoli 15 oralov in so vsled tega tako navarnega merčesa že do polovice pokončane.

Ob enem se je konstatiralo, da se je morala trtna uš že pred sedmimi ali osmimi leti v ta kraj prinesiti, to pa se je najbrž z uvažanjem okuženih trt iz tujih krajev zgodilo.

Ne more se skoraj misliti, da bi pri letela trtna (krilata) uš iz že do sedaj znanih okuženih pokrajin, n. pr. od Brežic ali iz Haloz v Ptujem okraju, katere so povsem preveč oddaljene. Slutilo bi se, da se je prinesla trtna uš pred osmimi leti v ta okraj po dominikaneih v Gradcu, kateri imajo v tem kraju vinograde in kateri so prevažali iz svojih vinogradov (v Radgonski in Ljutomerski okolici) trte ter napravili v Drankovcu nove nasade. Ta slutnja potrja se s tem, ker so ravno meniški vinogradi uže najbolj pokončani, če prav so dobro obdelani; z ozirom na to morala se je trtna uš v teh vinogradih najprej pokazati.

Bilo bi zategadelj zelo potrebno, da bi se vsaj meniške gorice v Radgonski in Ljutomerski okolici zaradi trtne uši preiskale, da bi se stvar dognala, so-li isti kraji še neokuženi, kakor se sploh do sedaj o njih misli.

Ne sme se slednja trditev zameriti, kajti strokovnjaki imeli so sploh priliko se prepričati, da ljudstvo takih reči ne naznani, čeprav se jim že gorica suši, tako, da se to še le stoprav čez 7—8 let izve, kakor se je do sedaj v okuženih okrajih okoli Brežic, Ptuja in sedaj v Slov. goricah pokazalo.

Vsaki trezno misleči človek nam bo gotovo pritrdil, da je jako važno vse sumljive pokrajine preiskati, da se, ako se phylloxera konstatira, saj iz teh vinogradov ne prevažajo trte v do sedaj neokužene; dalje je še to zategadelj važnejše, da se ljudstvo nesreče zavé in se pripravljá s sadenjem ameriškanskih trt, na veliko nevarnost, katera proti vzbog trtne uši. Ako se bo trtna uš tako, kakor do sedaj, kar se ne more dvomiti, širila, ne bo se v enem ali dveh desetletjih na spodnjem Štajarskem o vinogradarstvu zamoglo govoriti.

Posnemajmo zategadelj neumorno delavnost Francozov in drugih narodov, kateri so napeli vse moči, da se tega nevarnega mrčesa obranijo in kateri so konečno spoznali, da edino sredstvo proti trtni uši so „ameriškanske trte“, katerih uš ne more ugonobiti.

Ivan Balon,

dipl. učitelj sadjo- in vinoreje.

Sejmovi. Dne 30. v Gomilici, pri sv. Petru pod Radgono, v Zrečah, v Reichenburgu, v Trnovicah pri Ptui in na spodnji Polskavi. Dne 2. julija pri sv. Ilju pri slov. Gradci, v Mariboru, na Ptujski gori, v Pletrovčah, na Polenščaku, na Remšniku in na Tinskem.

Dopisi.

Iz Slovenskih goric. (Polit. društvo.) [Konec.] O nemških konservativcih smo izvedeli, da podpirajo naše poslance le tu pa tam, niso upali ž njimi glasovati, ko je nastalo vprašanje, je-li imamo Slovenci pravico terjati, da se nam Slovincem in za naš Slovence pri naših sodiščih vpisuje slovenski tudi v zemljiščne knjige, kar je zaukazal cesarski minister Pražak s sposebnim zaukazom. Razloživši te razmere prišel je do zaključja, da slovenski poslanci v dež. zboru štajarskem ne morejo ničesar doseči, nobene za Slovence še tako potrebne in koristne stvari dognati, ker jih je vseh skupaj, ako pride tudi bar. Goedel-Lannoy in glasuje ž njimi, samo osem. Govornik naštel je potem skoro vse predmete, vsaj imenitnejše, o katerih je sklepal in razpravljal deželni zbor štajarski v zadnjih dveh letih; ni zamolčal, koliko časa se potrači s predmeti, s katerim večina vladi Dunajski nagaja, da se svojim volilcem prikupi, Slovincem pa daje breco pod nos ali vlada v Gradci pri-pusti vse, ker njej prizanaša. — Razumeje se, da se je govornik oziral tudi na druge stvari, ki so bile s tem in onim vprašanjem v dotiki, toda preobširno bi bilo o vsem pisati. Omeniti še moram, da so poslušalci vsi do zadnje besede govornikove bili pazljivi, da so mu izrekli enoglasno svojo zahvalo za to, kar jim je povedal, in svoje zaupanje. Red bil je izgleden. Vsakdo se je lahko prepričal, da ima župnija Lovrenška župljane, ki se zavedajo svoje narodnosti in pri katerih velja moštvo! Daj Bog, da vrle in zavedne slovenske kmete posnemajo tudi drugi! Ker so nekateri ptujski gospodje, vračaje se s počitnic, pridružili se onim, kateri so napravili ta den izlet k sv. Lovrencu, našli so se pevci in ti so nam do mraka razveseljevali srce z lepim domačim petjem. Kjer pa se poje in dobi tudi kaplja dobrega vina, tam se razvežejo jeziki in posaja se zdravica za zdravico. Tako se je godilo tudi med nami na binkoštni ponedeljek. Kmetje in gospodje bili so vkup dobre volje, vsi sinovi enega naroda, vsi ene misli, enega srca! Tako mora biti med pravimi Slovenci! Hvala vsem, ki so prišli k zborovanju! Čast gospodu Koserju, da je okinčal hram in sobo za zborovanje, da je prijazno sprejel vse goste in da nam ja dobro postregel! Enaki shodi naj bi se tudi drugod naredili. n. pr. pri sv. Vrbanu, Bolfanku, Marjeti, Janžu n. pr. itd.

Z Dobrne. Z Malte, v sredozemskem morji, nam je za razpolaganje zasebno pismo, ki ga je svojim domačinom na Dobrno poslal neki mladi mornar. Med ostalim pravi, da so on in tovariši obiskali svetovno razstavo v Barceloni na severo-vzhodnjem Španjskem obmorji. To mesto, ki šteje 180.000 prebivalcev, smo — tako

píše dalje — zapustili dne 26. maja. Ko smo z barko „Kustoca“ odveslali od suhe zemlje, padel je neki mornar-vojak, ki bi še imel služiti samo dva meseca, v ladji tako nesrečno, da se je zvrnil v vodo. Mi smo ga sicer hitro zasačili, toda, ker se je prehudo pobil, nam je dne 28. maja umrl. Sledeči dan so ga raztelesili ali secirali. Tudi jaz sem moral biti zraven, in sicer prvič v svojem življenji. Ob petej uri so ga zavili v dva redka prta, te rjuhe so zešili, potem pa 100 kilogramov težko culo železa na mrliča privezali. Ob pol šestih je truplo bilo po cerkveni šegi blagoslovljeno, zatem pa je sledil pogreb med sviranjem godbe in pokanjem topov. To je bil žalosten dan za nas, ker smo izgubili enega izmed najboljših tovarišev; daleč od ljube nam domovine so ga v sakovino zašitega spustili 900 metrov globoko v morje in mu tam oskrbeli temni grob, blizu otoka Korzika (med Španjskim in Taljanskim). Srce nam je krvavelo, ker smo se pač spomnili, da bi danes ali jutri tudi nam izmed preostalih katekeru lahko postlali po mornarskeji navadi, ne da bi v pričo bili dragi naši roditelji, dobri prijatelji in znanci. Še celo stare, na takšen pogreb že navajene brodarje so solze oblivale. Vozili smo se celi pot potem naprej do Aleksandrije (mesta v severnem Egiptu) tu je izstopil avstrijski konzul (poslanec, poročnik cesarjev), ki je bil z nami na Španjskem. Od tod smo namerili proti domovini in smo dne 1. junija priveslali na Malto. To je otok med Afriko in Italijo, spada pod oblast Angležko. Glavno mesto se imenuje tudi Malta. Tukaj se zbirajo ljudstva od vseh vetrov; vsled tega ni čudež, ako tu zamoreš kupiti najprostejše pa tudi najimenitnejše blago, kar ga svet premore. Domačini so večinoma Itaaljani, deloma tudi Arabci in Turki. Vročina je silna, toplomer včasih ob poldne kaže po 52°R. Sedaj bomo plovili proti Neapolju, potem skozi Benetke v Trst. — List je poštni pečat dobil v Malti, dne 6. junija, a na Dobrno je dospel dne 10. istega meseca, letos.

Iz Braslovč. Zopet se približuje dan 5. julija, praznik slovanskih blagovestnikov, sv. Cirila in Metoda. Vže lani smo na predvečer po mnogih krajih kresove žgali, letos pa je želeli, da bi se to splošno godilo, koder Slovenci bivamo. Kresove žgati je zelo stara navada; vže stari Slovani, naši praočeti še kot pogani so v predkrščanski dobi imeli o kresu drugi letni narodni praznik ter so s kresom solnce oboževali, t. j. ob istem času, ko se po najdaljšem dnevu začenja den zopet krajšati, in so okoli grmade plesali in skakali itd. O času pokristjanjenja se je ova navada ali običaj na imenitnega svetnika sv. Janeza krstnika čegar god se prav v istem času praznuje, prestavila. Leto je pripravljaval pot solncu krščanskemu. Vsi izobraženi narodi vseh časov so svojim imenit-

nim in zasluženim možem spominke stavili. Za nas Slovane pa si ni nihče, kar zgodovina pomni, večih zaslug nabral, kakor sv. solunska brata Ciril in Metod. Ona sta nam prinesla luč sv. vere, in kakor pesem pravi „ved odprla nam zaklad“. Želim, da bi vsak, ki bo te vrstice bral, pripomogel, bodi si z besedo ali djanjem, da bi se slavil spomin naših blagovestnikov. Toliko o tem; več pa je spretnejša roka v zadnej cerkveni prilogi opisala. Pri tej priliki priporočam knjigo „Jugoslovani v Zlati Pragi in slavn. Velehredu“ posebno našim mladeničem. Spisal jo je Alojzij Vakaj, pri sv. Ani v slov. goricah, velja, ako se ne motim, samo 45 kr. Ni mi je treba bolj na drobno hvaliti, ako pravim: Kedor pozna pisatelja in ve, komu je posvečena, pa je dosti rečeno. Toraj sezite po njej!

Iz Šoštanja. (Tuj greh.) Prav blizo farne cerkve stoji neka stara lipa. Gospod župnik so izpoznali, da se pod njo zabaja ob nedeljah in praznikih med službo božjo nekoliko mlačnih kristjanov, opomnijo zato, ako se bode to večkrat zgodilo, da bodo dali drevo posekati. Nek star tržan, mož, kateri nosi trebuh, kakor nekdanja stara Novomeška garda, pa zasliši to, in pripoveduje brž svojim gostom ter modruje tako-le: „Also der Pfarer wird der Lipn abhacken? Soll nur, unter die Lipn kerren wir ja so nicht. Dan werden wir einen Eichel aufpflanzen“. Taka je pri nas nemščina, je-lite, g. urednik, da ni lepa? Želimo pa tudi temu tržanu, naj še gre enkrat v prvi razred ljudske šole. Morebiti se nauči še kedaj, kaj se pravi v greh svetovati ali pa zna možič morebiti kršč. nauk tako dobro, kakor lom nemščino? Je že verjetno; no potem mu ne vemo pomoči.

Iz Šaleške doline. (Slabo delo, slabo plačilo.) Že več stoletij je lepa stara krščanska navada, da se na dan presv. Rešnjega Telesa zbere staro in mlado v lepem redu ter korakajo med bujnimi travniki in njivami z mnogobrojnimi cerkvenimi banderi, kakor pogumni vojščaki Kristusovi. Med petjem pevcev in pevk ter ubranim donenjem zvonov prosijo s srčno molitvo svojega vsegamogočnega stvarnika, naj bi blagoslovil naša žitna polja in vinske gore. V časnikih smo čitali, kako so v v beli Ljubljani se v obilnem številu vdeležili na dan presv. Rešnjega Telesa procesije civilni in vojaški dostojanstveniki z vojaško godbo na čelu, upamo, da se je tudi po drugih krajih naše mile domovine ta visoki praznik slovesno obhajal. Človek bi mislil, da ga ni na svetu, ki bi se predrznil to slovesnost motiti ter tako božjo čast skruniti. Ali čujte, kaj se je letos na dan presv. Rešnjega Telesa v tukajšnjem posili-nemškem trgu zgodilo! Tukajšnja nemščrska čveterica je menda nalašč na ta dan

povabila nemško telovadno društvo iz Celja, ko se je ob deveti uri predpoldne pričelo sveto opravilo pri bližnji farni cerkvi, točno tedaj se je pričela tudi slavnost v Šoštanji z vsprejemom godbe in nagovorov ter z „gutheil“-klici, ter se je isto ves čas med božjo službo ponavljalo, tako da je vsak trezno misleč človek pripoznal, da se je žalil verski čut. Mi bi jim pa še nič ne rekli, ko bi teh komedij ravno med sv. mašo in procesijo ne vganjali, naj bi bili svojo veselico popoldne napravili, tako pa bi lahko njih razveseljevanje bilo nedolžno, ne pa celi fari v pohujšanje. Zato so vsi trezno misleči prav zadovoljni s cerkveno gosposko, katera je zategadelj prepovedala pri podružnici v Šoštanskem trgu prvo nedeljo po prazniku presv. Rešnjega Telesa navadno procesijo s sv. Rešnjim Telesom. Naj bi to bilo tudi drugim v svarilni opomin. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razprave v delegacijah gredó urno h koncu in bode njih sklep brž ko ne že dnes, četrtek, gotovo pa v soboto. Vojni minister, fml. baron Bauer, ni pritegnil nemški terjatvi, češ, da je pri vojaštvu edino le nemščine treba. On prizna da je potrebno častnikom tudi drugih jezikov. — Jurij vitez Schönerer diše nekaj ležje, kajti pravi se, da višja sodnija ne potrdi brž ko ne njegove obsodbe. Kaj pa če jo vendar-le potrdi? Tedaj ima pa g. vitez že veliko prošnjo, na kateri je 30.000 nemških(?) podpisov, v roki za pomiloščenje. — Desnica drž. zbora trpi dve veliki zgubi, grof Clam-Martinic se je odpovedal poslanstvu, msg. Greuter pa je umrl. Oba moža sta bila odlična zastopnika pravice. — V tem, ko poročujejo konservativni nemški poslanci štajarski v raznih zborih, kako in kaj so delali v drž. ali v dež. zboru, so liberalni poslanci tiho ter se skrivajo za članki židovske „tecke“ v Gradci. Čudno je to ali mar menijo možakarji, da so volilec le za to, da jim dajo svoj glas pri volitvi? — Koroški Slovenci se tožijo da ne dobijo slov. listovin, dopisnic, nakaznic itd. na c. kr. poštah. Žal, da se godi tudi nam tako. Na večih poštah ponudi se človeku le nemška listovina in treba je v časih ostro terjati za slovenske. — Dne 5. julija, praznik slov. apostolov, ss. Cirila in Metoda obhaja se letos posebno slovesno po večih kor. župnijah, koder prebiva slov. ljudstvo. Tako je lepo! — Ljubljana dobi strokovno šolo, začne se že letos meseca oktobra. Na skrbi bode pa državi, kranjski deželi in obrtnijski družbi pa Ljubljani. — Železnica iz Ljubljane v Kamnik začne se graditi morebiti že prihodnje spomladi, kedaj pa pride na vrsto iz Celja v Šaleško dolino? — Kakor je podoba, ne ljubi se slov. prebivalcem

v Gorici, da so vedno le drugim za podporo, poslej čejo za svojo podporo, da se tudi njim v mestnem zastopu pripusti nekaj sedežev. Bog daj srečo! — Blizu Gorice stoji sedaj nova vojašnica za topničarje, ime ima po svitem cesarji: c. kr. Franc-Jozefova vojašnica. — Dež. poslanec za Istro, g. Anton Križanac, posestnik v Zavljah, je umrl. Mož ni bil vselej mož, kajti nekaj časa se je pridružil italijanskim „rodoljubom“. — Iz Trsta do Milj in dalje po obali morja hoče neko društvo narediti železnico, a bode težko kaj iz nje. — Cesarjevič Rudolf je prišel iz Bosne in Hercegovine v Dalmacijo; tudi todi, kakor v unih deželah, vzprejema ga mestno in kmečko prebivalstvo z vso mogočo slovesnostjo. — Hrvaški sabor je v resnici sklenil načrt postave, vsled katere dobi vlada skorej vso moč pri volitvah v svoje roke. Poslej bode težko, da se izvoli kedaj nasprotnik vlade. Madjar zastopi to stvar. — Ogerski minister za finance prepoveduje davkarijam, da ne smejo v času od dne 15. junija do konca julija, torej v času žetve nastaviti posilnih dražb ali eksekucij zoper kmetovalce. Ta prepoved pač ni po norci, ne bila bi tudi drugje na škodo.

Vnanje države. Sv. Oče izdajo v teh dnéh novo encikliko ali pismo. V njem se razpravlja vprašanje, kako je mogoče, da si kat. cerkev in svetna država ne prideta v navskrižje. — Pri slovesnostih v Bologni so bili tudi naši laški napetneži iz Trenta in Trsta. Kralju Umbertou pa se deva več tacih besed do njih v usta, da jih človek težko veruje. Da jim že daje kralj še „korajže“, to vendar-le ni verjetno. — Okoli Rima so se prikazale kobilice ter so naredile že precej škode, toda niso tako velike, kakor doli v Afriki, v Algeriji. — Francija išče denarja na posodo, a ne zna se, koliko bi ga rada. — General Boulanger nima sreče, število njegovih mož brž pojema, kakor pa raste. — V Angliji prešinja sedaj, če gre kaj vere raznim novinam, čedalje bolj misel, da ni bila dobra sila, katere se poslužuje vlada, zoper katol. Irce. To je vse premalo, Ircem treba je pravic! — Belgija ima po novih volitvah dobri dve tretjini katol. poslancev. Dobro, če si le sami ne pridejo križem. — Nemški cesar, Viljem II., kaže, da hoče pravico, kakor jo pozna le krščanstvo, v svoji državi in da ne išče slave na bojišči. Govor, s katerim je cesar vzprejel drž. zbor v ponedeljek, povdarja to na večih mestih a raznim liberalcem in freimaurerjem ni to po volji. — V Rusiji je katoliških cerkev 1287, pravoslavnih pa 38.531. To je še pač velik razloček! Mesto Varšava je sedaj velika trdnjava, pravi se, da se lahko drži več mesecev zoper sovražnika. Mogoče, toda v novem času niso več trdnjave to, kar so bile svoje dni. — Med Avstrijo in Rumunijo še trpi vedno trgo-